

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Kristýna Kubálková
Téma práce:	Pojem a právní důsledky překročení mezí nutné obrany a krajní nouze
Rozsah práce	50 stran
Datum odevzdání práce:	1.11.2023
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Diplomantka si za téma své práce zvolila problematiku, která je poměrně častým tématem kvalifikačních prací, avšak jedná se o problematiku rozhodně jen zdánlivě snadnou. V doktríně a rovněž ve vývoji právní úpravy a zejména soudní judikatury je zřetelně patrná tendence rozšiřovat „ochranu“ osob, které jednají v nutné obraně nebo v krajní nouzi, a to právě i v situacích, kdy se tímto jednáním dopustí excesu. Proto třeba diplomovou práci, věnovanou problematice excesu a jeho právních důsledků, považovat za aktuální a potřebnou.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody:

Problematika spojená s okolnostmi vylučujícími protiprávnost je přiměřeně náročná na zpracování pramenného materiálu, protože kromě poměrně bohatých úžeji orientovaných pramenů je začasť třeba vyjít z pečlivé excerpcce obecněji orientovaných zdrojů a rovněž judikatury. Náročná je ovšem i na vlastní zpracování, a to proto, že pro její zdárné zpracování jsou potřebné velmi dobré znalosti přinejmenším základů trestní odpovědnosti (zejména pojem a znaky trestného činu, pojem protiprávnosti a jeho místo v systému znaků trestného činu). Metody deskripce a kritické analýzy, které byly v práci použity, v zásadě odpovídají předmětu práce a vytyčeným cílům.

3. Formální a systematické členění práce:

Diplomantka se nejprve věnuje obecné charakteristice okolností vylučujících protiprávnost v systému trestního práva. Na to navazuje vymezením jednotlivých zákonných znaků nutné obrany a krajní nouze a případů označovaných jako exces. Jádrem práce pak je čtvrtá kapitola, která se zabývá následky překročení mezí nutné obrany a krajní nouze. Systematika členění práce je proto zcela logická, přehledná a plně funkční.

4. Vyjádření k práci

Práci lze celkově hodnotit jako poměrně dobrou. Místo protiprávnosti v systému znaků trestného činu mohlo být určitě vymezeno exaktněji. Zákonné znaky obou zkoumaných institutů jsou ovšem charakterizovány správně, v souladu s právní úpravou, judikaturou a doktrínou. Rovněž případy označované jako exces (vybočení z mezí) jsou vymezeny v souladu s naukou, která ovšem není zcela jednotná, když někteří autoři odlišují podmínky a meze těchto institutů a jiní nikoliv, na což diplomantka správně upozorňuje. Kladně třeba hodnotit, že se diplomantka poměrně často opírá ve své práci o soudní judikaturu, kterou dokládá správnost svých tezí. Místy ovšem citovaná judikatura nahrazuje vlastní výklad. Pozitiven rovněž je, že se diplomantka věnuje i některým sporným případům (například: odlišení obrany od případů rvačky, problematika přerušení a trvání útoku, pojem způsobu útoku, jednání v afektu, vyprovokovaný útok a nebezpečí aj.). Správně je charakterizován posun v otázce nepřiměřenosti obrany útoku, ke kterému došlo

v ustanovení o nutné obraně v roce 1994. Partie o nutné obraně je doplněna rozbohem atraktivní problematiky automatických obranných zařízení. Důvodně je upozorněno na často nesprávné pojmání požadavku subsidiarity u jednání v krajní nouzi, resp. na poněkud spornou podmínku neexistence povinnosti nebezpečí snášet. V kapitole věnované právním důsledkům excesu (polehčující okolnost, mimořádné snížení trestu odnětí svobody, upuštění od potrestání, privilegované skutkové podstaty) je věnována pozornost rovněž otázce zavinění. Z obsahového hlediska hloubka zpracování vesměs koreluje se základními učebnicovými poznatky, traktovanými diplomantkou ve formě odborného pojednání. V závěru své práce diplomantka stručně shrnuje poznatky, ke kterým ve své práci dospěla.

Přes některé výhrady lze celkově předloženou diplomovou práci hodnotit jako poměrně dobrou. Diplomantka prokázala pěknou orientaci ve zkoumané problematice, v potřebném rozsahu se seznámila s právní úpravou, jakož i s odbornou literaturou, a soudní judikaturou. Vnější úprava práce je pěkná, jazykové zpracování práce a vyjadřování mají dobrou úroveň.

Závěr: předložená diplomová práce po obsahové i po formální stránce splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce byl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství.	Kritická analýza některých názorů nauky prokazuje samostatný a tvůrčí přístup.
Logická stavba práce	Práce má logickou strukturu, počínaje základní charakteristikou obou institutů, přes vymezení případů excesu až po rozbor jejich právních důsledků.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Vhodné využití poznatků z literárních a dalších pramenů, zejména z judikatury. S ohledem na povahu tématu nejsou zahraniční zdroje zastoupeny. Veškeré zdroje, citace i odkazy jsou důsledně vyznačovány.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedeného rozboru zkoumané problematiky v zásadě odpovídá zaměření a cílům práce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Z formálního hlediska je text práce zpracován velmi dobře.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň zpracování mají pěknou úroveň.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Velmi dobře.
Otázky k zodpovězení při obhajobě	Jaké místo zaujímá protiprávnost v systému znaků trestného činu?

V Praze dne 6.11.2023

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
vedoucí diplomové práce